

Лісна А.В.

АКТУАЛЬНІСТЬ ЦИРКУЛЯРНОЇ ЕКОНОМІКИ В СУЧАСНИХ УМОВАХ ГОСПОДАРЮВАННЯ

У ході інноваційного розвитку сучасного суспільства відбувається підвищення рівня продуктивних сил та виробничих відносин, що спричиняє накопичення відходів виробництва та споживання.

В останні роки наша країна перетворюється на «смітєвий бак». Без встановленого процесу поводження з побутовими відходами площа звалищ збільшиться в геометричній прогресії, збільшиться лише кількість сміттєспалювальних заводів, забруднюючи навколишнє середовище та наближаючи екологічну катастрофу.

Одним із ефективних інструментів є циркулярна економіка, яка націлена, перш за все, на відновлення продукції до її первісної вартості в кінці строку їх корисного використання з метою забезпечення економічної ефективності; по-друге, зменшення негативного впливу на навколишнє середовище шляхом дій щодо відновлення цієї первісної цінності, що призводить до задоволення соціальних, економічних та екологічних вимог сталого розвитку.

Для створення нової моделі економіки, уряди розвинених країн реформують законодавство, впроваджуючи спеціальні програми підтримки та проекти розвитку циркулярної економіки та її окремих елементів.

Враховуючи кращі європейські практики, рекомендаціями для України є перехід від традиційної (лінійної) економіки до циркулярної економіки. Загалом політика України у сфері циркулярної економіки має формуватися і реалізовуватися комплексно в контексті глобальних трендів.

Отже, циркулярна економіка пропонує новий, більш раціональний підхід до поводження з ресурсами, в тому числі і з відходами. У цьому контексті варто зазначити, що ситуація, яка склалася в Україні з відходами, є набагато гіршою, ніж в розвинених країнах Європейського Союзу. В цілому, політика України у сфері циркулярної економіки має формуватися і реалізовуватися комплексно з урахуванням глобальних трендів, фокусуючись на локальних проблемах

Надалі слід приділити увагу оцінюванню ефективності реалізації циркулярних процесів в Україні, проблемах адаптації досвіду країн ЄС у сфері циркулярної економіки (зокрема в контексті утворення кластерів), а у випадку виявлення «вузьких місць» – потрібно розробити відповідні механізми їх елімінування.

Отже, в умовах сьогодення циркулярна модель економіки є надзвичайно поширеною і актуальною у світі. Згідно з оцінками експертів, у глобальному масштабі ринок циркулярної економіки є більшим за трильйон доларів. Відповідно, сьогодні провідні країни світу, розуміючи важливість запровадження циркулярної моделі економіки, працюють над тим, щоб усунути перешкоди на шляху до її становлення і стараються приймати рішення, які сприятимуть якомога швидшому переходу до такого типу економіки. Таким чином, перехід до принципів циркулярної економіки має стати одним зі стратегічних завдань розвитку України.

Література

1. V. Chobitok, O. Shevchenko, O. Lomonosova, V. Kochetkov, V. Bykhovchenko Application of budget allocation models in the management of investment processes in the context of the digital economy development. Cuestiones Políticas. Vol. 39, № 71 (2021). [https://doi.org/10.46398/cuestpol.3971.35.](https://doi.org/10.46398/cuestpol.3971.35;);

2. Boulding K. The economics of the coming spaceship earth.

Arachnid <http://arachnid.biosci.utexas.edu/courses/THOC/Readings/th.pdf>

Роботу виконано під керівництвом старш. викл. кафедри екон. та менедж. Сластьяникової А.І.